

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomant: Jana Weisfeitová

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Vedoucí diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: 23. 7. 2007

Mgr. Radek Cvach

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název: Hodnocení a klasifikace na 1. stupni ZŠ

Předkládaná diplomová práce se blíže zabývá problematikou hodnocení a klasifikace ve výuce na 1. stupni ZŠ. Představuje zajímavý pohled autorky na tuto problematiku i v kontextu právě probíhající kurikulární reformy. Dipl. práce je tradičně rozdělena na dvě části - teoretickou a praktickou, které však nejsou rovnoměrně vyvážené.

Teoretickou část tvoří devět podkapitol. V první nás autorka uvádí do problematiky hodnocení v širším kontextu, než jen jako hodnocení ve škole. Ve druhé podkapitole se již věnuje školnímu hodnocení, zde, na str. 5, by diplomantka měla blíže osvětlit, koho míní tou „většinou“. Zajímavé jsou i pohledy různých autorů na zkoumanou problematiku (str. 6), autorka by toto mohla u obhajoby doplnit svým názorem, event. ke komu z autorů se kloní. Rovněž by diplomantka měla u obhajoby vysvětlit, zda rozlišuje mezi pedagogickým a školním hodnocením. V podkapitolách 1.3 a 1.4 se věnuje funkcím a typům hodnocení. Zde by na str. 13 mohla vysvětlit, v jakém smyslu chápe interní hodnocení jako jednodušší. V těchto pasážích autorka poměrně obsáhle a pečlivě vysvětluje různé typy hodnocení na základě vhodných pramenů (web. Starý). Snad jen o normativním hodnocení (str. 19) mohlo být pojednáno více. Vysvětlit by také zasloužil pojem „spravedlivosti školy“ (str. 15). V podkapitole 1.5 se diplomantka zamýšlí nad různými formami hodnocení a to i v historickém kontextu. Ten mohl být možná umístěn někde do začátku práce, ale jinak je tato podkapitola velmi zajímavá. Autorka se zde zmiňuje i o reformním hnutí u nás. V této podkapitole je také určitá polemika na téma „známkovat“ či „hodnotit slovně“. V dalších částech této podkapitoly jsou naznačeny i experimenty, které u nás byly v oblasti klasifikace prováděny. U obhajoby by diplomantka mohla uvést příklady „dalších forem vyjádření výsledků žák. práce“ (str. 26). V závěru této podkapitoly by bylo vhodné, jako příklad závěrečného slovního hodnocení, doplnit i tzv. výstupní hodnocení (Šk. zákon). V podkapitole 1.6 se zabývá podmínkami k hodnocení. Velmi podnětné a zajímavé zde jsou pasáže 1.6.4 a 1.6.5, u obhajoby by pouze autorka mohla tyto doplnit vlastním úhlem pohledu (názorem). Podkapitola 1.7 se zabývá prací s chybou. Zde by bylo vhodné u obhajoby osvětlit pojem „činnostní zpětná vazba“, který zde autorka použila (str. 39). V podkapitole 1.8 se dotýká kritérií ped. hodnocení. Zde se, myslím, na str. 41 (3. odst.) dopustila autorka jediné fakt. chyby (v ovládacím učení určitě nepřevažuje formativní hodnocení). Samotná závěrečná podkapitola (1.9) teoretické části působí poněkud méně srozumitelným dojmem, ne vždy je totiž patrné, jestli autorka hovoří o cílech hodnocení, či o výukových cílech. Přesto je obsahově zajímavá. Celkově autorka na teoretické části prokázala značný přehled o zkoumané problematice i schopnost najít a pracovat s odbornými zdroji. Bohužel ale teor. část obsahuje množství formálních a stylistických nedostatků. Uvádím pouze některé – název práce v zadání DP není zcela totožný s uvedeným v práci, odsazování odstavců (všude), střídání sl. časů (v anotaci), slovosled (v prohlášení), poděkování – nikoli předmluva, slovo navíc (str. 1 - odst.1., str. 8 - 3. odst., str. 24 - předposl. odst.), nevhodná formulace (str. 1 - 3. věta: lépe „nemohou“), nepřesné nebo neobratné formulace (str. 1 - 2. odst., 6. odst.: nástroje, str. 4 - 3. odst., str. 5 - 2. odst., str. 7 - 3. odst., str. 9, str. 17 - posl. věta, str. 21, str. 25 - 1. odst. - lépe: „školského“), chybějící čárky mezi slovy a větami, nesprávná citace (str. 4 - 1. odst.: chybí str., str. 27 dole - Dvořáková není v seznamu lit., str. 43 - Slavík, 1995a není uveden v seznamu lit.), překlepy (str. 5 - 2. odst., str. 6 - předposl. odst., str. 11 - předposl. odst. „samostatné“, str. 23 - předposl. odst., str. 24 - 2. odst. a posl. odst., str. 27 - 1. věta v 1.5.3., str. 31 - dole, str. 33 - 1. odst., str. 37 - 1. odst.), chybějící slovo (str. 10 - u (3), str. 16 - bod 2., str. 20 - 4. odst., str. 24 - předposl. odst.), nevhodné mezery mezi textem (např. str. 11 i jinde), chyba v nadpisu (str. 14), mezera za tečkou či čárkou (mnohde - např. str. 24 - posl. odst.), gram. chyby (str. 38 - 2. odst., str. 43 - 2. odst.).

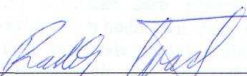
Praktickou část DP tvoří čtyři podkapitoly. V 1. podkapitole diplomantka stanovuje cíle a hypotézy - v podstatě v souladu se zadáním. Ve 2. podkapitole popisuje terén výzkumu a zkoumaný soubor osob. Samotný počet respondentů (214) je na tento typ práce úctyhodný, snad pouze vzhledem k zadání by bylo bývalo lépe více se zaměřit na skupinu učitelů než na výpovědi žáků. Ve 3. podkapitole autorka poměrně podrobně popisuje realizaci výzkumu. Popisuje využití metody a techniky. Autorka zde vytvořila 3 dotazníky (pro učitele, žáky,

rodiče). U obhajoby by mohla zdůvodnit, proč v dotazníku pro učitele upřednostnila formu předkládání tvrzení před kladením otázek (např. str. 50 i dále). Rovněž by stálo za vysvětlení, co chápe autorka pod pojmem „výkon žáka“ (str. 51). Připomínku mám také k ot. 2. na str. 54, připadá mi zbytečná. Přesto hodnotím dotazník pro žáky jako povedenější, než ten pro učitele. Je zde více otázek, které nutí k zamyšlení se. Poněkud nejasné pro čtenáře může být srovnání textu na str. 49 a str. 57, kde není jasně vymezeno, zda diplomantka pracovala pouze se žáky 3.-5. tříd nebo i s mladšími. Samotné výsledky výzkumu jsou obsahem 4. podkapitoly. Hned u 1. položky (str. 58) však chybí grafické vyjádření a tak komentář působí nesrozumitelně. U položky č. 2 (str. 59) je naopak u grafu chybné procentuální vyjádření. U obhajoby by se diplomantka mohla zamyslet nad tím, jaká je tedy skutečná informační hodnota známky, co nám vlastně říká. Totéž se objevuje i v závěru H1, tedy „jak může známka rodičům sdělit, jaké znalosti a vědomosti dítě má“ a ještě jednou na str. 70 (u H3). Na str. 51 hovoří o tzv. „experimentálních oborech“, i toto by bylo vhodné u obhajoby jasně vysvětlit. U 2. grafu na str. 62, by bylo pro srozumitelnost asi lepší „používám – nepoužívám“ místo „ano – ne“. Na straně 63 (pol. 6. – odst. 2.) je odvázná tvrzení. Autorka by měla u obhajoby vysvětlit, jak mohlo mít slovní hodnocení vliv na zhoršení výkonu žáků. U vyhodnocování H2 a H3 došlo k záměně komentářů, což znesnadňuje orientaci v DP. Jako druhá měla být řešena hypotéza vztahující se k rodičům, ale autorka předkládá výsledky dotazníku žáků a posléze naopak. Nejprve tedy k problematice žákova pohledu na klasifikaci. Samotný závěr hypotézy je nevhodně formulovaný, neboť samotná hypotéza zní jinak (vztah k položce č. 4. – nutnost klasifikace z hlediska žáka). Rovněž pokud by závěr měl vycházet z posledního grafu na str. 68, tak se vlastně ukazuje, že žáci se známek zas tak přehnaně nebojí. Vzhledem k tomu, že grafické znázornění není vždy uvedeno, měla by autorka vysvětlit, jak došla k procentům na str. 69 – dole. Na str. 70 se hovoří o skupinách žáků „s lepším a horším prospěchem“, zde by bylo vhodné uvést kritéria tohoto rozdělení. Jinak velmi zajímavá a burčující je pasáž na str. 71, kde se ukazuje téměř absolutní nevědomost rodičovské veřejnosti o metodě slovního hodnocení. Zajímavá je i představa rodičů o nutných rozdílech mezi ZŠ a MŠ (str. 72). Je škoda, že i v samotném závěru práce jsou opět H2 a H3 a komentáře k nim přehozeny. Velmi zajímavé a podnětné jsou výpovědi rodičů na str. 75. DP je doplněna seznamem moderní literatury ke zkoumané problematice, bohužel ne vždy je uvedeno ISBN. Jsou přiloženy ukázky všech tří vyplněných dotazníků, u třetího chybí 5. položka. Dá se říci, že autorka na praktické části práce prokázala dobrou schopnost samostatného a tvořivého přístupu k problematice. I v praktické části se však objevují některé formální a stylistické nedostatky. Opět uvedu jen některé. Stylist. neobratné formulace (str. 47 – hl. cíl, H3, str. 52 – posl. věta u 4. položky), překlepy (str. 47 – 3. dílčí úkol, str. 48 dole“ a str. 49 asi mělo být 1. stupně? Ne ročníku.), chybějící čárky mezi slovy a větami (str. 50 – posl. odst.), složité formulace (str. 48 – popis terénu, str. 56 – ot. č. 3, str. 70 – úvod k H3), slovo navíc (str. 56 – ot. č. 4).

Tato diplomová práce se však jako celek v současné době jeví více než aktuální, opírá se o dostatek moderní odborné literatury a prokazuje velmi dobré znalosti autorky o zkoumané problematice. Její formální zpracování však její úroveň poněkud snižuje.

Přesto si myslím, že předkládaná práce splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací a doporučuji ji tedy k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v e l m i d o b ř e**

 podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne: 23. 7. 2007

Stupeň klasifikace	v ý b o r n ě	v e l m i d o b ř e	d o b ř e	n e v y h o v ě l
--------------------	---------------	---------------------	-----------	-------------------